

podpírá berlou neb na oslím hřbetu jen nejistě sedí.
Kamkoliv jenom ty vkročíš, tam ozve se mladistvý jáson,
výskají ženy a bubínky duní, když prsty v ně tlukou,
cimbály řinčí a jása i dřevěná příštala dlouhá.

„Usmířen vlídně stůj při nás!“ s tou prosbou

Thébanky zbožně

služby konají boží. Jen deery tři Minya krále
nevčasné domácí prací v svém paláci slavnosti ruší:
buďto česají vlnu, neb sčesanou do nitek kroutí,
buďto nad stavem sedí a do práce služky své nutí.

Arsippé hbitým palcem nit z vlny přede a praví:
„Zatímco lenoší jiné a vylhané slavnosti světí,
my zde, jež Athéna, bohyně lepší, dnes při práci drží,
dílo své užitečné si učíme hovorem snadné.
Povídejme si navzájem něco, co mohlo by zahnat
dlouze se vlekoucí čas a prázdnou nám zaujmout mysl!“
Nápad ten sestrám se líbí a ona má vyprávět první.

Ta se však rozmýšlí chvíli, co vyprávět z mnohých
těch bájí,
jichž tak přemnoho zná, a neví, zda o babylónské
hovořit Derketě má, jež v pověstech palestinských
čeří teď jezerní vody, jsouc pokryta šupinou rybí,
či zda o její dceři a královн Semíramidě,
která jak holubice v svém stáří na věžích žila,
či zda o Néreovně, jež zpěvem a čarovným býlím
do věčně mlčících ryb žár mládenců proměňovala,
sama až stala se rybou, či o stromu s bílým kdys plodem,
nyní však s ovocem tmavým, když milenců krví byl
zbrocen.

Tuto si zvolila báj, jež dosud je pramálo známá,
takto vyprávět začne, dál do nití vlnu svou předouc.

Pýramos a Thisbé

„V Babylóně dva milenci žili, on nejhezčí mladík,
ona nejhezčí z dívek, jež zrodily východní kraje.
Bydlili v sousedních domech v tom vysokém městě, jež
dala

vystavět Semíramis a obehnat hradbami z cihel.
Sousedství vzbudilo známost a první náběhy k lásce,
časem vzrostla i láska. Též ve sňatek byli by vešli,
nebýt bránění otců. Ti nemohli zabránit v tom však,
aby v planoucích srdečích žár lásky nehořel svorný.
Nikdo o nich nic neví: jen pohledy, pokyny mluví,
žár však, cím více se skrývá, tím více zas plápolá v skrytu.

Společná zed dvou domů má štěrbiny uzoučkou velmi,
která je z dávných těch dob, kdy domy se stavěly oba,
ale po dlouhé časy si nevšiml nikdo té vady.
Nač však nepřijde láska? Ji milenci spatřili první
a hned našli v ní cestu, jíž bezpečni v šepotu tichém
mluvili o své touze, on k Thisbě a k Pýramu ona.
Často stanuli u zdi, tam Thisbé a Pýramos tady,
cítili vzájemně dech druh druhá a často si vzdechli:
„Nepřejíci ty stěno, proč překážíš milenců přání?
Což by to bylo tak mnoho, nám svolit být jedním jen tělem
v objetí? Je-li to příliš, se k polibkům otevřít aspoň?
Přece však nevděční nejsme a tobě jsme povinni díky
za to, že možnost nám dáváš slov milých si povědět mnoho.“
Takto z opačných míst tam nadarmo mluvili spolu,
na noc řekli si „sbohem“ a na svoji stranu té stěny
každý své polibky vtiskl, jež nedošly na druhou stranu.

Jitřenka druhého dne když noční už zahnala světla,
slunce pak vysušilo svou září na trávě jíni,
přišli k známému místu. Tam tichounkým šepotem nejdřív
mnoho si posteskli oba, a potom se smluví, že zkusí

oklamat za tiché noci své stráže a ze dveří vyjít,
potom se vykrást i z domu a společně uniknout z města.
Aby však nemuseli jít po širých pláních a bloudit,
že se pak u hrobu Ninova sejdou a pod strom se skryjí,
který tam dávno už stál a mnoho měl bělavých plodů,
vysoká moruše totiž, a při ní studánka chladná.

Na tom se shodli. A den, jenž zdál se jim pomalu
mizet,
poklesl do proudu vln a noc z týchž proudů se zdvihla.
Thisbé otevře dveře a za noční temnoty chytře
vyklouzne, oklame domácí lid, tvář zahálí rouškou,
k Ninovu náhrobku dojde a usedne pod oním stromem.
Láska jí odvahy dodá. Vtom náhle se objeví lvice;
krví mrtvého býka má zbrocenou tlamu a dychtí
uhasit palčivou žízeň tam ve vodě studánky blízké.
Její příchod když v paprscích měsíce spatřila Thisbé,
uprchla bázlivým krokem a v jeskyni temné se skryla;
ztratila však svůj závoj, jak prchala, sklouznuvší se zad.
Jakmile divoká lvice tou vodou už ztišila žízeň,
do lesů vrací se zpět; tam náhodou najde ten závoj,
rozsápe tkanivo jemné a potřísní krvavou tlamou.

Pýramos později vyšel. Když uviděl v hlubokém písku
po šelmě určité stopy, hned obličej hrůzou mu zbledl.
Když pak i Thisbin závoj tam nalezl ztřísněný krví,
zoufale zalkal: „Ted jediná noc dva milence zničí!
Ona si zasluhovala z nás obou dlouhého žítí,
já jsem svým životem vinen! Ty ubohá, já jsem tě zničil,
já, jenž tebe jsem vyzval jít v noci v ta děsivá místa,
sám jsem však nepřišel dřív! Vy lvové, kteří zde všichni
bydlíte pod touto skalou, jen rozsápejte mé tělo,
zločinné útroby mé jen pohltte divokou tlamou!“
Smrti si tolíko přát je zbabělé. Thisbinu roušku
zdvihne a do stínu stromu ji nese, kde sejít se měli.

Skropil pak slzami známý ten šat, jej zlíbal a řekl:
„Nyní i krve mé se napij plnými doušky!“

Přitom si meč, jenž visel mu po boku, do útrob vnořil;
vzápětí z vroucí rány jej vytrhl na prahu smrti,
naznak pak na zemi ležel. Krev z rány do výše tryská,
jako v potrubí vodním když praskne z olova roura,
která pak štěrbinou úzkou ven chrlí vodotrysk dlouhý,
vysoko metá své proudy, jež syčí, jak derou se vzduchem.
Bělostné plody stromu se náhle do tmava barví
kapkami krvavé pršky a kořen nasáklý krví
napouští nachovou barvou i ovoce visící nad ním.

Thisbé má doposud strach, však milence oklamat
nechce:

proto se navrací zpět a očima, srdcem ho hledá,
jakému nebezpečenství tu unikla, vyprávět touží.
Místo když spatří a strom a jeho podobu pozná,
klame ji ovoce barva: je v pochybách, zda je tím pravým.
Když tak váhavě stojí, vtom na zemi, skropené krví,
spatří Pýrama v smrtelných křečích. Chce utéci děsem,
zbledne jak stěna a chvěje se tak, jak hladina moře,
která se navrhu čerí, když větérek zlehka v ni fouká.
Nemůže z místa se hnout, a poznavši milence svého,
zoufale v nevinné paže se bije úderem zvučným,
zoufale rve si vlasy, pak obejmé milené tělo,
slzami ránu mu plní a krev jeho s pláčem svým míší,
líbá ho v obličeji chladný a takto ho nadarmo volá:
„Pýrame, Pýrame drahý, co za osud tebe mi vzalo?
Ozvi se, Pýrame můj, tvá nejdražší Thisbé tě volá!
Slyš mě, ó, slyš mě, můj milý, a ke mně pozvedni tvář
svou!“

Zaslechnuv Thisbino jméno, své oči, třízené smrtí,
Pýramos pootevře, a spatřiv ji, zavře je navždy.
Thisbé když pozná svůj závoj a pochvu bez meče spatří,

zalká a zvolá: „Tvá ruka a láska ti odňaly život!

Pádnou mám ruku i já a láska sílí mě také,
abych provedla totéž a jistou vekla si ránu.

Za tebou mrtvým já půjdu, a jako jsem příčinou byla,
chci být i družkou tvé smrti. A ty, jež mohla mi vyrvat
běda, jen smrt, ni smrtí mi nebudeš moci být vyrván!
O toto jenom jménem nás obou já prosím vás snažně,
nešťastní rodiče moji i ubozí rodiče jeho,
dovolte, dovolte těm, jež láska spojila smrtí,
aby ve hrobě témž a pod týmž náhrobkem spali!

Ty pak, neblahý strome, jenž mrtvolu jednu teď kryješ,
brzy však budeš krýt dvojí zde zemřelých milenců tělo,
ponech si po krvi stopy a plody své navždy měj tmavé,
jako smuteční pomník stůj dvojí prolité krve!“

Praví a zdvihne meč, jej nasadí zespodu na hrud,
nalehne na jeho čepel, jenž dosud byl od krve teplý.

Prosba však dojala bohy a dojala rodiče jejich:
jakmile dozrají moruše plody, jich barva je temná,
obou pak milenců popel teď spočívá v jediné urně.“

Arsippé skončí své vypravování a po chvíli malé
začala Leukonoé a poslouchaly ji sestry.

Venuše a Mars

„Také sluneční bůh, jenž ovládá vesmír svým světlem,
podlehl všemocné lásce. Nuž o láskách Hélia slyšte!

Poněvadž první vše vidí ten bůh, prý první též viděl
milostné pletky Marta a Venuše, bohyně lásky.
Zalkal nad tímto činem a manželu podváděnému,
kterým byl Vulkán, choť nevěrnou udal i záletu místo.
Vulkán se lekl, i upustil dílo, jež v pravici držel;
ihned řetízky jemné on tepe a piluje z kovu,
pouta i síť tak tenké, že očím by uniknout mohly.